Projekt statutu kursu praktycznych robót kobiecych.

§. 1.

Celem nauki w kursie praktycznych robót kobiecych jest: 1) uzdolnienie uczennic przez naukę teoretyczną, i praktyczną z uwzględnieniem znanych sposobów i wynalazków ułatwiających pracę do wykonywania takich robót kobiecych, które im w każdym zawodzie są potrzebne, 2) wykształcenie takich pracownic, któreby bez wielkiego nakładu pieniężnego mogły wykonywać roboty tak znane w handlach tutejszych pod nazwą: „Reutlingen Artikel“ jakoteż i inne podobne.

§. 2.

Kurs ten zostaje założony na zasadzie § 10. ust. państwa z d. 14 Maja 1869. tudzież art. 3 ust. kr. z dnia 2 Maja 1873 a w urzeczywistnieniu zasady wyrażonej w § 3 i 5 pierwotnego statutu 8 kl. szk. ż. przez radę m. Krakowa uchwalonego, jest on integralną częścią szkoły 8 - klasowéj żeńskiéj, zostaje pod kierunkiem i dozorem téj saméj Dyrekcyi i nie zmienia w niczem jéj charakteru, ani wpływa w czemkolwiek na tok i porządek zwyczajnych w téj szkole nauk; przeznaczony zaś jest dla tych uczennic, które przynajmniéj ustawami zastrzeżoną obowiązkową naukę szkolną

a w szkole tutejszéj 8-klasowéj V-tą klasę z postępem dostatecznym ukończyły. Wolno jest jednak przyjmować uczennice z klas wyższych. W każdym jednak razie nie może być żadna uczennica przyjęta wcześniéj jak w 14-tym roku życia.

§. 3.

Kurs praktyczny robót kobiecych składa się z trzech oddziałów:

I. z oddziału szycia bielizny męskiéj, kobiecéj i dziecinnéj wraz z nauką kroju i umiejętnego prania;

II. z oddziału robót szydełkowych i drutowych wszelkiego rodzaju szczególnie pończosznictwa maszynowego;

III. z oddziału rysunków deseni, nauki o jakości materyałów, sposobie nabywania ich; zbywania wyrobów gotowych; prowadzenia i wystawiania rachunków rzemieślniczych. tudzież odpowiednich wiadomości z dziedziny wynalazków ułatwiających pracę.

Zastrzega się jednak przydawanie innych oddziałów w miarę rozwoju kursu i uznanéj przez Radę miasta Krakowa potrzeby.

§. 4.

Uczennice mogą uczęszczać na oddział I. lub II. z osobna, albo na oba oddziały; w każdem jednak razie na oddział III.

§. 5.

Kurs trwa przez lat dwa. Pierwszy rok, jest rokiem nauki, drugi rokiem pracy na własny rachunek w pracowni pod kierunkiem i dozorem jak w pierwszym roku Po ukończeniu pierwszego roku nauki i otrzymaniu świadectwa z postępem przynajmniej dostatecznym, może uczennica być przyjętą na rok drugi do „pracowni“ na własny rachunek.

§. 6.

Nauka trwa przez 10 miesięcy w dniach i godzinach zwyczajnych szkolnych. Ilość godzin tygodniowych na Iszym czy na II-gim roku wynosi 26 godzin.

§. 7.

Z końcem każdego roku szkolnego składać będą uczennice z I. roku nauki egzamin ustny i pismienny z przedmiotów objętych w oddziale III.; z nauki zaś z oddziałów I. i II. obowiązane są wykazać się robotami. Za postęp otrzymają świadectwo. Uczennice z II. roku nauki otrzymają patenty, jako uzdolnione do pracy samodzielnéj na podstawie ocenienia wykonanych robót. bez egzaminu.

§. 8.

Z końcem każdego roku szkolnego urządzane będą wystawy robót z I. i II. roku, a nazwiska najlepszych pracownic będą ogłoszone.

§. 9.

Materyałów do roboty dostarczać sobie mają uczennice same według danych wskazówek i rzepisów. Dla ubogich ustanowi się fundusz na zakupywanie potrzebnych materyałów. Fundusz ten ma być funduszem obrotowym.

§. 10.

Jeżeli uczennica w I. roku dostarcza sobie sama materyałów do nauki robót, prace z tego materyału wykonywane są jej własnością, lecz mogą jéj być wydane na własność aż po skończonym roku szkolnym. Jeżeli zaś uczennica pobiera materyał z funduszu obrotowego, prace z tego materyału wykonane, pozostają własnością szkoły i mają być spieniężone.

§. 11.

Uczennice w II. roku nauki, pracujące w t. z. pracowni, czy używają, czy nie używają przyborów naukowych, własnością Zakładu będących, obowiązane są uiścić 10 % czystego zysku za roboty sprzedane na korzyść Zakładu. Jeżeli zaś uczennica jako uboga pobiera materyał z funduszu obrotowego w takim razie obowiązana jest zwrócić wartość tegoż po sprzedaniu przedmiotu.

§. 12.

Każdy przedmiot pracy ma być wykonywany w szkole pod dozorem i kierunkiem nauczycielki; ma być zaciągnięty w książkę, której rubryki uwidocznią, jak długo wykonywono robotę, ile kosztował materyał i jaka jest wartość przedmiotu wykonanego.

§. 13.

Opłata za naukę w oddziale I. wynosi rocznie 6 zła., tyleż za naukę w oddziale II. Nauka przedmiotów, objętych oddziałem III. jest bezpłatna. Opłata uiszczaną ma być w dwóch ratach równych półrocznych z góry. Oprócz tego płaci każda uczennica tyłułem wpisowego 1 złr. Suma op at wnoszoną będzie do kasy miejskiéj.

§. 14.

Do nauki w kursie tym ustanawia się:

Jednę nauczycielkę z płacą roczną 700 zła., jednę pomocnicę nauczycielki z płacą roczną 420 zła. Nauczycielki z kursu są podległe Dyrekcyi szkoły wydz. żeńskiéj tak, jak inne nauczycielki w téj szkole.

§. 15.

Co do karności i co do wszystkich innych względów podlega kurs robót kobiecych przepisom obowiązującym w szkołach publicznycych początkowych i średnich z uwzględnieniem płci uczennic.

Projekt statutu kursu handlowego dla kobiet.

§. 1.

Celem kursu handlowego jest zawodowe wykształcenie kobiety, aby po jego ukończeniu z otrzymanym patentem mogła się udać do zawodu handlowego i jako egzaminowana praktykantka nie potrzebowała dłużéj niż dwa lata pracować bezpłatnie, a potem weszła w prawa i przywileje, jakie przysługują każdemu subjektowi.

§. 2.

Kurs ten zostaje założony na zasadzie §. 10 ust. państ. z 14 maja 1869 tudzież art. 3 ustawy krajowéj z d. 2. maja 1873 a wreszcie w urzeczywistnieniu zasad wyrażonych w §. 3 i 5 pierwotnego statutu ośmioklasowéj szkoły żeńskiéj przez Radę miasta Krakowa uchwalonego, jest on integralną częścią szkoły 8-klasowéj żeńskiéj i nie zmienia w niczem jéj charakteru, ani wpływa w czemkolwiek na tok i porządek zwyczajnych w téj szkole nauk; zostaje pod kierunkiem i dozorem téj saméj Dyrekcyi i tegożsamego regulaminu szkolnego.

§. 3.

Kurs ten jest jednoroczny. Nauka w nim trwa przez 10 miesięcy w zwyczajnym czasie szkolnym

§. 4.

Ilość godzin naukowych w tygodniu wynosi 17.

§. 5.

Do kursu tego może być przyjęta uczennica, która ukończyła VIII. klasę szkoły żeńskiéj miejskiéj, lub złożyła odpowiedni egzamin wstępny. Uczennic nadzwyczajnych nie przyjmuje się.

§. 6.

Każda uczennica wstępująca na kurs handlowy obowiązaną jest złożyć egzamin z początków języka francuskiego. Wymagania tego egzaminu określi osobna instrukcya.

§. 7.

Z końcem każdego roku szkolnego odbędzie się egzamin ustny i pismienny w obec władz szkolnych i delegatów Izby handlowéj i kongregacyi kupieckiéj.

§. 8.

Opłata roczna wynosi 10 złr. a. w. i składaną być ma w dwóch ratach półrocznych z góry.

Oprócz tego płaci każda uczennica tytułem wpisowego 1 złr.

Suma opłat wnoszoną będzie do kasy miejskiéj.

§. 9.

Do nauki w kursie tym ustanawia się jednego nauczyciela z płacą wymierzoną za godziny.

Nauczycielowi temu przydzieli się pomoc ze sił nauczycielskich w szkole 8-klasowéj uczących.

§. 10.

Co do karności i co do wszystkich innych względów podlega kurs handlowy przepisom obowiązującym w szkołach publicznych początkowych i średnich z uwzględnieniem płci uczennic.

Plan naukowy kursu handlowego dla kobiet obejmuje:

1. Praktyczne lekcye języka niemieckiego tygodniowo 3 godziny.

2. Praktyczne lekcye języka francuskiego tygodniowo 3 godziny.
3. Naukę korespondencyi handlowéj w języku polskim, niemieckim i francuskim tygodniowo 3 godziny.
4. Geografię handlową tygodniowo 1 godzina.
5- Arytmetykę handlową, obejmującą obrachowania ażia, porównań kursów, kalkulacyi, tudzież o papierach publicznych tygodniowo 2 godziny.
6. Prowadzenie ksiąg handlowych i odnośne przepisy ustawy handlowéj tygodniowo 2 godziny.
7. Prawo wekslowe w najtreściwszem zebraniu, a mianowi cie: wiadomości o wystawianiu, akceptowaniu, prezentowaniu, protestowaniu i żyrowaniu rozmaitych weksli, tygodniowo 1 godzina.
8. Towaroznawstwo tygodniowo 2 godziny.

Kraków dnia 25 Kwietnia 1881 r.

Dr. M. Straszewski,
Profesor w Uniwersytecie Jagiellońskim,
Radca miejski,
jako sprawozdawca sekcyi IV. Rady miasta.

Nakładem Gminy Miasta Krakowa.
W drukarni Fr. Pobudkiewicza w dzierżawie A. Koziańskiego.